

ИНВЕСТИЦИОННИ СТРАТЕГИИ НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ

ПОЛСКИЯТ ОПИТ В ПЕНСИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ

● Инвестиционната дейност на Универсалните пенсионни фондове в Полша

Полската пенсионна система съществува в две форми - стар и нов модел на пенсионно осигуряване. Старият модел вече е на доизживяване. Новият обаче е един от най-успешните в Европа и стартира от 1.01.1999 година. Новият модел обхваща две категории хора - поляците, родени след 1.12. 1948 година, както и по-младите, родени след 1968 година. Какви са особеностите на системата? Опитът на Полша бе дискутиран на двудневен семинар, организиран от Комисията за финансов надзор по проекта „Укрепване на административния капацитет на Комисията за финансов надзор“, в края на м. декември м.г. На форума бяха поканени представители на всички български пенсионноосигурителни дружества, както и специалисти от КФН. От полска страна присъстваха **Славомир Солаж**, консултант по проекта, както и **Грегож Томчак**, Комисия за финансов надзор на Полша, **Мачей Сиерант**, Комисия за финансов надзор, Полша, и **Александър Романовски**, президент на ПФ „Нордеа“, Полша.

Грегож Томчак

се предвижда те да са не повече от 3.5 на сто и да се въведат единни ставки за всички членове.

Инвестирането на активите от УПФ е регламентирано от закона на полската държава, за да се осигури максимална степен на сигурност и рентабилност на извършените инвестиции. Разрешените инструменти са държавни ценни книжа на Полската национална банка; ценни книжа, гарантирани от държавната хазна или ПНБ; банкови депозити; акции, котиран на борсата; акции, котиран на извънборсовия пазар, или безналични акции; акции на националните инвестиционни фондове (специфичен полски финансов инструмент във връзка с масовата приватизация там).

за ефективността, с която ПФ управляват привезданите им пенсионноосигурителни вноски, е възвръщаемостта, постигана от ПФ за определен период. Този извод е направен от г-н **Грегож Томчак в неговия анализ**. Доходността гарантира обективна оценка за ефективното управление, чийто израз е размерът на реализираната възвръщаемост.

Но това, което е подходящо за оценка на пенсионните фондове, не винаги е така убедително по отношение на личните интереси на членовете на пенсионните фондове - констатира г-н Томчак. Той разработва пример, в който средната годишна норма на доходност от фонда е еднаква за всяка година от членството в ПФ и е в размер на 6% и на

В Полша всички хора, родени след 1948 година, имат индивидуални партии в Полския националноосигурителен институт (ПНОИ). Там постъпват пенсионноосигурителните им вноски. Допълнително за хората, родени до края на 1968 г. се предоставя възможност доброволно да изберат друг допълнителен пенсионен фонд (Втория стълб на системата). За хората, родени след 1.01.1968 г., изборът на допълнителен пенсионен фонд е задължителен, като средствата се привеждат в УПФ от ПНОИ. Новите фондове в Полша са Универсалните фондове, но те не обхващат абсолютно всички професионални групи работещи. За някои категории, работещи в Полша, като например селскостопанските работници, има специализиран държавен фонд, който е изцяло дотиран от бюджета. Така някои професионални групи, като съдиите, прокурорите, войската, полицията и пожарникарите (милитаризираните структури), изобщо не плащат осигурителни вноски. Те имат право да се пенсионират 15 години след започване на работа и получават пенсията си от държавната система, а размерът на пенсията им зависи от трудовия стаж. На практика това е старата система на пенсионно осигуряване в Полша.

на начин. От brutното трудово възнаграждение се отделят 19.52% общо за пенсионно осигуряване. От тях 12.22% се внасят в държавната осигурителна система (аналогичната на българския НОИ). Останалите 7.30% се набират от Универсалните пенсионни фондове.

КАК ФУНКЦИОНИРА НОВАТА СИСТЕМА В ПОЛША?

Универсалните пенсионни фондове (УПФ) се управляват от Пенсионноосигурителните дружества (ПОД). По силата на закона едно ПОД може да управлява само един УПФ. От 1999 г. в Полша започват да действат 21 ПОД и аналогичен брой УПФ.

В края на 2006 г. на пенсионноосигурителния пазар в Полша действат 15 ПОД с аналогичен брой фондове. Активите на останалите 6 са погълнати от сега действащите. Пенсионните дружества, както и УПФ, извършват дейността си по аналогични условия, каквито се отнасят изобщо за инвестиционните фондове.

В Националния осигурителен институт на Полша до м. ноември на 2006 г. вноските, приведени на УПФ, са на стойност 78 785.58 млн.злоти (20 642.87 млн. евро), като средната вноска е равна на 98.67 злоти, а броят на осигурените е 12 319 963 души. Разпределението на осигурените е равномерно в ПОД.

Разпределение на пазара по брой на членовете във фондовете

Пенсионноосигурителни дружества	брой	процент
1. Commercial Union	2 606 559	21.16
2. ING	2 392 277	19.42
3. PZU „ZlotaJesien“	1 890 647	15.35
4. AIG	1 026 673	8.33
5. Nordea	681 802	5.53
6. Winterthur	534 315	4.34
7. Generali	473 024	3.84
8. Skarbiec-Emerytura	443 137	3.60
9. Bankowy	440 904	3.58
10. ErgoHestia	370 261	3.01
11. Pocztylion	362 274	2.94
12. Allianz Polska	305 387	2.48
13. DOM	280 854	2.28
14. Polsat	267 495	2.17
15. Pekao	244 353	1.98
	12 319 962	100%

Около 5 ПОД дружества държат основния дял от активите, както и най-много осигурени лица. Така дружеството DCommercial Union“ държи 21.16 на сто от осигурените на този пазар. А най-малкото дружество „Pekao“ - под 2 на сто от осигурените.

ЗА ТАКСИТЕ ЗА ИЗДРЪЖКА НА ПОД

Таксите, които се начисляват върху осигурителните вноски (брутни), постъпващи в партидите в УПФ (в една година), са редуцирани през 2004 г., като от 6.5% те са увеличени на 10% от осигурителните вноски. Размерът на таксата 10% е само в най-развитите фондове. В бъдеще се предвижда тези такси да намаляват, като след 2013 г.

ЗА ЗНАЧЕНИЕТО НА НОРМАТА НА ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ

Всеобщо приетата мярка

Норма на доходност на Универсалните пенсионни фондове: 30.11.1999-30.11.2006

1. Commercial Union	144.18%
2. ING	161.98%
3. PZU „ZlotaJesien“	145.73%
4. AIG	128.94%
5. Nordea	140.14%
6. Winterthur	135.95%
7. Generali	154.17%
8. Skarbiec-Emerytura	129.56%
9. Bankowy	130.69%
10. ErgoHestia	127.27%
11. Pocztylion	132.39%
12. Allianz Polska	134.71%
13. DOM	149.41%
14. Polsat	178.82%
15. Pekao	137.27%

10%. Целта на надзорника е да покаже какво е влиянието на разхода за функциониране на системата върху ефективната норма на възвръщаемост на всеки член на фонда в зависимост от нормата на възвръщаемост, постигана от ПФ, и броя на годините на членство във фонда от осигурено лице.

Възвръщаемостта, постигана от ПФ, не е равнозначна на ефективността от спестяване на наличните в този пенсионен фонд пари. Причината е, че доходността се отнася само до сумите, достигащи до фонда, а това не са всички пари, които работодателят чрез посредничеството на Полския национален осигурителен институт превежда в индивидуалната сметка. Докато стигне до партидата, тази сума се намалява със съответната такса върху вноската,

инкасирана от ПОД, а също и с размера на таксата за управление, събирана от ПОД. Основно влияние върху размера на нормата на възвръщаемост, постигната посредством пенсионните спестявания на даден човек, има периодът на членството му във фонда - доказва със своя анализ г-н Томчак.

ИЛЕАНА
СТОЯНОВА

www. zastrahovatel.com

Вашият компас в застраховането!